Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Casa Monès (Casa Mònaco)

Sant Cugat del Vallès

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Avinguda de Gràcia, número 50
Emplaçament	Sant Cugat nucli

Coordenades:

Latitud:	41.466115951096
Longitud:	2.0852592797195
UTM Est (X):	423613
UTM Nord (Y):	4590907

Classificació

Número de fitxa	08205 - 120
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Modernisme
Segle	XIX-XX
Any	1910 (reforma)
Autoria de l'element:	Eduard M. Balcells (reforma de 1910).
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	La pèrgola de columnes salomòniques té signes de degradació
Protecció	Legal i física
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL 10080-I (Aprovació definitiva comissió urbanisme: 30/04/2008 i publicació al DOGC: 10/12/2008). Revisió del Pla Especial de Protecció de Patrimoni Arquitectònic 2008. Fitxa A.-25
Data aprovació:	dc., 30/04/2008 - 12:00
Número inventari Generalitat i altres inventaris	IPA-27944
Accés	Fàcil
Ús actual:	Administratiu

Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
Autoria de la fitxa	Daniel Sancho París (Stoa, propostes culturals i turístiques SL)
Data de registre de la fitxa:	dt., 26/09/2023 - 09:42
Autoria de la darrera revisió:	Oficina de Patrimoni Cultural
Data de la darrera revisió:	dj., 23/01/2025 - 15:13

Descripció

Torre burgesa amb jardí, situada a l'avinguda de Gràcia, que bàsicament és el resultat de la reforma en estil modernista que hi va fer l'arquitecte Eduard Maria Balcells l'any 1910. L'edifici consta de diferents volums. El principal és de planta quadrangular i disposa de planta baixa i pis.

La façana principal té una composició simètrica tripartida, amb un cos central que sobresurt lleugerament en alçada i que és ressaltat amb un porxo davanter que aixopluga l'entrada. Aquest porxo és format per peces de morter modelat entre pilastrons i, a la part superior, té un balcó amb balustrada. A cada costat del porxo hi ha un finestral amb llinda modelada amb un relleu inspirat en les fulles d'acant. Aquest és el leitmotiv que trobem repetit o adaptat en la la majoria d'obertures de l'edifici. Al primer pis es manté aquest esquema de tres obertures; en aquest cas la central dona accés al balcó. Sobre cada obertura del primer pis hi ha un conjunt de tres òculs de ventilació del sostre mort amb relleus modernistes. La façana està rematada amb una cartel·la central de formes sinuoses que sobresurt, amb una balustrada feta per peces de morter modelat. Els paraments són revestits amb un estuc a imitació de carreus.

La resta de les façanes i cossos segueixen una pauta arquitectònica similar, amb les obertures decorades amb els relleus de fulles d'acant. Al seu interior l'edifici principal es distribueix en base a una caixa d'escala central.

Als jardins hi ha una pèrgola sustentada per columnes d'estil salomònic fetes amb peces de ceràmica en cru que s'adapten a la forma helicoidal. Els fusts de les columnes incorporen relleus amb motius noucentistes, barrocs i naturalistes. Els capitells i les bases són d'ordre corinti. La lògia de la piscina té columnes dòriques on se sostenen les voltes d'aresta. També hi ha una altra pèrgola amb columnes d'estil jònic i corinti que emmarquen un nínxol i una font decorada amb el cap d'un lleó. El model de les columnes procedeix d'un retaule barroc de l'església de Santa Maria de Taüll.

També és interessant la tanca de la finca, que compta amb elements decoratius noucentistes, tant en la part d'obra com en la forja. A la banda de l'avinguda de Gràcia la tanca és feta amb pilastrons de maó vist que tenen motllures en forma de marcs rectangulars, mentre que la part del paredat és rematat amb un ampit de maons. Els pilastrons tenen un remat d'estil noucentista a la cornisa i a la base per sostenir uns gerros de morter modelat.

Història

L'avinguda de Gràcia és el carrer resultant de la urbanització al voltant de l'antiga carretera de la vila de Gràcia (després inclosa al municipi de Barcelona) fins a Sant Cugat del Vallès, passant per la carretera de la Rabassada. Les primeres cases i xalets van començar a bastir-se a la dècada de 1870, destinades especialment als estiuejants de Barcelona.

En aquest solar hi havia un d'aquests xalets, que era propietat de Josep P. Monès. El 1910 va ser reformat i ampliat per l'arquitecte Eduard M. Balcells en estil modernista. A la dècada de 1960 va ser propietat de l'orde de l'Esperit Sant, que va destinar l'edifici a residència d'estudiants. L'Ajuntament de Sant Cugat va comprar l'immoble el 1983 i, des de 1995, té funcions administratives.

La reforma realitzada per Eduard Maria Balcells va consistir a incorporar uns porxos amb funció de balcó. També va modificar les obertures de l'edifici, va decorar els murs amb morter modelat amb forma de fulles d'acant sobre un fons d'imitació de carreus. Va fer el remat de la coberta, va col·locar espiralls de ventilació d'estil modernista i la cartel·la amb l'any de la reforma, que inclou les inicials del promotor de l'obra.

Eduard Maria Balcells Buïgas va néixer el 1877 a Barcelona i va morir el 1965 a la mateixa ciutat. Arquitecte des de 1905, des d'aquell any va exercir com a tal a Cerdanyola del Vallès. Va projectar edificis en els estils modernista i noucentista. A Sant Cugat del Vallès va realitzar la casa Lluch, la casa Mir, la casa Calado, la casa Generalife i la casa Monès, entre d'altres.

Bibliografia

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. Catàleg de Sant Cugat. Revisió del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. 2008.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

MACKAY, David (1966). "Eduardo Balcells". *Cuadernos de Arquitectura* núm. 63, p. 41-44.

MIQUEL SERRA, Domènec (1997). "L'arquitectura modernista a Sant Cugat del Vallès". *Gausac núm. 11*, p. 53-88.

MIQUEL SERRA, Domènec (1998). "Dos itineraris modernistes per Sant Cugat del Vallès". *Gausac núm. 12,* p. 61-68.